

Dosarul nr. 2ra-1156/22
2-21075314-01-2ra-24082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghiuța,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Alexandr Colun împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Inspectoratului Național de Securitate Publică cu privire la constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil de a nu fi tras la răspundere contravențională, prezumția nevinovăției prin tragerea la răspundere contravențională și aplicarea sancțiunii, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghiuța, a fost admis apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, casată hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre, de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 13 mai 2021, Alexandr Colun a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Inspectoratului Național de Securitate Publică solicitând constatarea încălcării dreptului la un proces echitabil de a nu fi tras la răspundere contravențională, prezumția nevinovăției prin tragerea la răspundere contravențională și aplicarea sancțiunii, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 30 noiembrie 2019, de către agentul constator, din cadrul INSP al IGP al MAI, Valentin Ciochină, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința cet. Colun Alexandr,

fiindu-i imputat faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 240 alin.(1) Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub forma de amendă în mărime de 15 u.c. și trei puncte de penalizare, pentru faptul că, la data de 30 noiembrie 2019, Alexandr Colun conducând autoturismul de model Skoda Superb cu numerele de înmatriculare XDX132, a ignorat cerințele marcajului rutier 1.2.

A menționat reclamantul că, la data 23 decembrie 2019, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04967706 din 30 noiembrie 2019, a fost contestat în condițiile art. 448 Codul contravențional solicitându-se anularea acestuia și încetarea procesului contravențional, Astfel, prin hotărârea din 08 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, dosar nr. 5-17/2020 s-a dispus admiterea contestației cet. Alexandr Colun, privind anularea deciziei de sancționare și procesului-verbal nr. MAI04967706 din 30 noiembrie 2019 cu încetarea procesului contravențional, s-a anulat procesul-verbal nr. MAI04967706 din 30 noiembrie 2019 și decizia de sancționare emisă în baza acestuia cu încetarea procesului contravențional în privința lui Alexandr Colun din lipsa în acțiunile acestuia a faptului contravenției și s-a repus în drepturi Alexandr Colun. Hotărâre rămasă în vigoare prin decizia din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chisinau.

A invocat reclamantul că, acțiunea privind repararea prejudiciului poate fi inițiată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului, în acest sens, reiterând prevederile art. 5 alin. (2) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, potrivit căroră cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului. Totodată, a precizat că, în conformitate art.2038 alin. (1) Codul civil, potrivit căroră, dacă legea nu prevede astfel, acțiunea în reparare a prejudiciului se prescrie în termen de 3 ani începând cu momentul în care persoana vătămată a cunoscut sau trebuia să cunoască existența prejudiciului și persoana obligată să- l repare.

A declarat reclamantul că, Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești - remediul compensator național - reprezintă actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești. Astfel, prin prisma normei citate supra, raportată la caz se atestă următoarele acțiuni ale Inspectoratului Național de Securitate Publică pasibile întru repararea prejudiciului material și moral cauzat persoanei fizice Colun Alexandru, și anume: art.3 alin.(1) lit. d) din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice în urma supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale.

A enunțat de asemenea faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit la 30 noiembrie 2019, în privința lui Colun Alexandr în baza art. 240 alin. (1) Codul contravențional și decizia agentului constator din 30 noiembrie 2019 de sancționare a lui Colun Alexandr în baza aceluiași articol cu o amendă în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare, au fost anulate prin hotărârea din 05

iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, menținută prin decizia din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar procesul contravențional a fost încetat din lipsa faptei contravenției.

A relatat reclamantul că, prezumția nevinovăției este garantată atât de art. 6§2 CEDO, conform căruia orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită, cât și de art. 21 al Constituției Republicii Moldova care statuează că, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

De asemenea, a indicat faptul că, CtEDO în hotărârea din 04 octombrie 2007 în cauza Anghel vs România, cererea nr. 28183/03, referitor la aplicabilitatea articolului 6 CEDO, a remarcat faptul că, dreptul intern nu califică drept „faptă penală” contravenția pentru care reclamantul a fost sancționat cu amenda, legiuitorul alegând să scoată în afara legii penale unele fapte care au fost săvârșite în împrejurări care conduc la concluzia că acestea nu întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni. Acest fapt nu este însă determinant pentru aplicabilitatea articolului 6 § 1 din CEDO, întrucât dispozițiile din dreptul intern nu au decât o valoare relativă (Oztiirk vs Germania, hotărârea din 21 februarie 1984, seria A, nr. 73, pag. 19, pct. 52). Având în vedere criteriile stabilite în jurisprudența sa constantă în materie (a se vedea, printre altele, Ezech și Connors vs Regatul Unit al Marii Britanii (GC), nr. 39665/98 și 40086/98, pct. 120, CEDO 2003-X), Curtea consideră că, în ciuda naturii pecuniare a sancțiunii aplicate efectiv reclamantului, a cuantumului redus al acesteia și a naturii civile a legii care sancționează contravenția respectivă, procedura în cauză poate fi asimilată unei proceduri penale. Având în vedere numărul mare de infracțiuni ușoare, îndeosebi în domeniul circulației rutiere, un stat contractant poate avea motive serioase să-și scutească jurisdicțiile de grija de a le urmări și reprima. Încredințarea acestei sarcini autorităților administrative nu contravine prevederilor Convenției atât timp cât cel în cauză poate să sesizeze un tribunal oferind garanțiile art. 6 CEDO, în legătură cu orice decizie luată astfel împotriva sa (Oztiirk vs Germania, hotărârea din 21 februarie 1984).

A mai menționat reclamantul că, art. 3 al Protocolului nr. 7 la CEDO statuează că atunci când o condamnare penală definitivă este ulterior anulată sau când este acordată grațierea, pentru că un fapt nou sau recent descoperit dovedește că s-a produs o eroare judiciară, persoana care a suferit o pedeapsă din cauza acestei condamnări este despăgubită conform legii ori practicii în vigoare în Statul respectiv, cu excepția cazului în care se dovedește că, nedescoperirea în timp util a faptului necunoscut îi este imputabilă în tot sau în parte.

Cu referire la prejudiciul material a comunicat reclamantul că, art. 7 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 prevede că se compensează sau se restituie: c) sumele plătite de ea pentru asistența juridică. În corespundere art.7 lit. e) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, în cazurile menționate la art. 3 alin. (1), persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistența juridică. În acest context, a evidențiat că, pe parcursul examinării cauzei contravenționale, Colun

Alexandr a beneficiat de acordarea asistenței juridice calificate în bază de contract din partea avocatului - Ion Gheorghiuța, care conform bonului de plată Seria QL, nr.739701, din 04 decembrie 2019, anexat la prezenta cerere de chemare în judecată, pentru serviciile prestate a fost achitată în total suma de 5000 lei.

Cu referire la prejudiciul moral, a invocat reclamantul că, în corespundere cu art.2036 alin. (1) Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. În alin.(3) al aceluiași articol din Codul civil, legiuitorul a stabilit că reparația prejudiciului moral se face și în lipsa vinovăției autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declarației scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancțiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității și în alte cazuri prevăzute de lege.

Alexandr Colun solicită recuperarea prejudiciului prin prisma prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și art. 384 alin.(2) lit. u) Codul contravențional.

A menționat reclamantul că, fiind victima a acțiunilor contrare prevederilor legale ale organului împuternicit cu examinarea cazurilor cu privire la contravenții, i-au fost cauzate incertitudini, frustrări și stres. Astfel, la caz, nu doar constatarea încălcării dreptului reclamantului, ar constitui o satisfacție morală, fiind necesară și încasarea compensații morale în echivalent bănesc.

A relatat reclamantul că, potrivit prevederilor art. 2037 alin. (1) Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Respectiv, a conchis reclamantul și asupra faptului că procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04967706 din 30 noiembrie 2019 a fost întocmit cu date eronate, false, lipsindu-l pe reclamant intenționat de dreptul de a fi apărat de un avocat, de a fi asistat de un traducător, de a prezenta probe, cereri, plângeri, declarații, i-au fost încălcate drepturile prevăzute de Constituția Republicii Moldova și CEDO.

A opinat reclamantul că, nu a avut parte de un proces echitabil conform art. 6 § 1 CEDO la întocmirea procesului-verbal, fapt confirmat prin hotărârea din 08 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciucana, menținută prin decizia din 28 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, prejudiciul moral estimat la suma de 50000 de lei, rezultă din sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor Inspectoratului Național de Securitate Publică comise vădit contrar legislației, suferințe continue din cauza ilegalităților comise în privința sa, prin adoptarea unei decizii de sancționare ilegale, acțiuni ce demonstrează ignorarea intenționată a legislației în vigoare, anxietate cauzată de incertitudinea creată de angajații Inspectoratului Național

de Securitate Publică din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise, în viziunea lor, este o normă de drept, suferințe psihice, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonisit - limitarea de a se bucura de plăcerea vieții, de satisfacții spirituale și material.

Cu referire la cheltuielile judiciare, a comunicat reclamantul că, potrivit art. 82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii. Conform art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat”. În acest context, a indicat că, conform bonului de plată Seria QL nr. 739815 din 09 aprilie 2021 se atestă achitarea serviciilor juridice de către pârât în mărime de 10 000 de lei. Astfel, reieșind din faptul că în cadrul prezentei acțiuni, reclamantul a fost reprezentat de către avocat, acesta prezentându-se în ședințele judiciare, ținând cont de art. 96 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța urmează a considera necesare, rezonabile și realmente angajate cheltuielile de asistență juridică pe marginea prezentei cauze civile în cuantum de 10 000 de lei. Având în vedere durata în timp a examinării cauzei, volumul asistenței juridice acordat, numărul de ședințe la care a participat avocatul, complexitatea cauzei reieșind din suma solicitată, astfel instanța urmează a conchide că suma cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 de lei este una rezonabilă.

Întemeindu-și pretențiile în baza prevederilor art. 3 alin.(1) lit. d), 5 alin.(1-2), 7 lit. c), 11 alin.(i), 3 alin.(1) din Legea nr.1545 din 25.02.1998, art. art. 2036 alin.(1)-(3), 2037 alin.(1), 2038, alin. (1) Codul civil, art. 384 alin.(2) lit. u) Codul contravențional, art. art. 4, 21 Constituția RM și art. 6 CEDO, a solicitat reclamantul Alexandr Colun constatarea încălcării dreptului la proces echitabil, de a nu fi tras eronat la răspundere contravențională, precum și lezarea dreptului acestuia la prezumția de nevinovăție, admise prin întocmirea în privința acestuia la 30 noiembrie 2019 a procesului-verbal cu privire la contravenție de către agentul constator, Ciochină Valentin, din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și sancționarea cu amendă în cuantum de 15 u.c. și 3 puncte de penalizare, proces-verbal anulat ulterior cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei contravenției, încasarea de la Inspectoratul Național de Securitate Publică, în beneficiul lui Colun Alexandr IDNP 0971907429624, prejudiciu moral în mărime de 50 000 lei, încasarea de la Inspectoratul Național de Securitate Publică, în beneficiul lui Colun Alexandr IDNP 0971907429624, prejudiciu material în mărime de 5000 lei și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor judiciare constituite din acordarea serviciilor juridice în sumă de 10000 lei.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Inspectoratul Național de Securitate Publică în beneficiul lui Alexandr Colun suma de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

În motivarea soluție instanța de fond a reținut că, întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție și sancționarea prin decizia agentului constatator au adus atingere principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere, precum și au avut un caracter intruziv în sfera drepturilor subiective ale reclamantului, cât și de faptul că în speță, sunt întrunite condițiile stabilite de art. 13 alin. (1) din Legea 1545, instanța a conchis că Alexandr Colun și-a îndeplinit parțial obligația dovedirii solicitărilor invocate pentru fiecare pretenție în parte.

Admițând parțial pretenția reclamantului cu privire la încasarea prejudiciului moral, instanța a afirmat că, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral și ținând cont de natura juridică a faptelor imputate, gravitatea redusă a abaterilor care i-au fost incriminate reclamantului, suferințele morale cauzate reclamantului ce constă generic în atingerea valorilor ce definesc personalitatea umană și creditul moral, precum și faptul că ultimul cu siguranță a obținut în mod cert o anumită satisfacție ca urmare a anulării de către instanța de judecată a deciziei de sancționare aplicate în privința sa, astfel, suma de 50000 de lei solicitată de reclamant cu titlu de prejudiciu moral este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, considerând că suma de 3000 de lei este o sumă echitabilă și rezonabilă.

Cu referire la încasarea prejudiciului material, instanța de fond admițând parțial pretenția a reținut că, reclamantul a solicitat suma de 5000 lei, care de fapt reprezintă suma achitată pentru serviciile prestate de avocatul acestuia, în cadrul procesului judiciar privind contestarea procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în conformitate cu art. 96 alin. (1) Cod de procedură civilă și materialele anexate la dosar, suma de 3000 lei, constituie o sumă reală, necesară și rezonabilă.

Admițând parțial pretenția reclamantului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de fond a reținut că suma de 3000 lei, este una rezonabilă, respectând condițiile similare cu privire la cheltuielile de judecată.

La 30 decembrie 2021, Inspectoratul Național de Securitate Publică a depus cererea de apel nemotivată iar la 16 martie 2022, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată.

La 11 ianuarie 2022, Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghiuța a depus cererea de apel nemotivată iar la 24 mai 2022, a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghiuța, s-a admis apelul declarat de Inspectoratul Național de Securitate Publică, s-a casat hotărârea din 28 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În susținerea soluției sale instanța de apel a constatat că prima instanță la adoptarea hotărârii contestate a interpretat eronat normele de drept material și a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

A reținut că, conform pct. 3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 547 din 12 noiembrie 2019, Inspectoratul reprezintă unitatea centrală de administrare și control al Poliției, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și denumirea în limba de stat, precum și de cont trezorerial și alte atribute specifice, în modul stabilit.

Conform pct. 15-17 din Regulamentul enunțat, Inspectoratul are în subordinea sa: subdiviziuni specializate și subdiviziuni teritoriale. În vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, la propunerea șefului Inspectoratului, prin ordin al ministrului afacerilor interne, se înființează subdiviziuni specializate, inclusiv subdiviziunea care va avea calitatea de organ de urmărire penală. Subdiviziunile specializate reprezintă entități ale Poliției de competență teritorială generală, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului.

Art. 12 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului prevede că, unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova este Inspectoratul General al Poliției.

Conform art. 14 din Legea enunțată, în vederea îndeplinirii atribuțiilor specifice Poliției, prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne, la propunerea șefului Inspectoratului General al Poliției, se înființează subdiviziuni specializate. Inspectoratul național de securitate publică, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

Ca urmare, instanța de apel a constatat că, Alexandr Colun incorect și-a îndreptat acțiunea doar față de Inspectoratul național de securitate publică, care, prin efectul legii, nu poate fi subiect de sine stătător în raportul obligațional de răspundere civilă.

La 16 august 2022, Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghiuța a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii din 28 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, constatarea instanței de apel este totalmente eronată.

A specificat că instanța de fond cât și instanța de apel în partea motivată a hotărârii și în decizia contestată a interpretat eronat normele de drept material, or, art.7 din legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, prevede că se compensează sau se restituie sumele plătite persoanei pentru asistența juridică.

A reținut că, pe parcursul examinării cauzei contravenționale recurentul a beneficiat de acordarea asistenței juridice calificate bazate pe contract din partea avocatului achitând pentru servicii suma de 5000 lei, iar instanța urma să ia în

considerație durata examinării cauzei contravenționale (1 an și 10 luni), numărul ședințelor.

A susținut că, prin hotărârea primei instanțe s-a dispus încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 3000 lei, cu toate că recurentul a prezentat bonul de plată în sumă de 10000 lei, instanța de fond apreciind eronat prevederile art.96 alin. (1) Cod de procedură civilă, art. 63 alin. (5) al Legii cu privire la avocatură.

Consideră recurentul că, instanța de fond și instanța de apel nu s-au expus asupra tuturor circumstanțelor invocate de către recurent emițând o decizie părtinitoare care este în contradicție situației de fapt, iar recurentului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf 1 al Convenției Europene a drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 mai 2022.

La 14 iunie 2022, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa poștală a recurentului Alexandr Colun și avocatului acestuia Ion Gheorghiuța, dar date care ar confirma recepționarea acestora la materialele dosarului lipsesc (f.d. 173).

Astfel, recursul, declarat la data de 16 august 2022, este în termen.

La 24 august 2022, copia recursului a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică și Ministerului Justiției al RM, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 186).

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghîța, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghîța, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghîța, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Alexandr Colun, reprezentat de avocatul Ion Gheorghița, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic